

Regeringens skrivelse 2012/13:59

Integritetsskydd vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Skr.
2012/13:59

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 20 december 2012

Fredrik Reinfeldt

Karin Enström
(Försvarsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I denna skrivelse redogörs för resultatet av den uppföljning och granskning av signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet som genomförts 2011. Skrivelsen är den årliga rapport som riksdagen begärt i samband med riksdagsbehandlingen av lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Innehållsförteckning

1	Ärendet och dess beredning	3
2	Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	3
3	Granskning av signalspaningsverksamheten.....	3
3.1	Statens inspektion för försvarsunderrättelse- verksamheten.....	3
3.2	Granskningsverksamhet 2011	4
4	Slutsatser om signalspaning och personlig integritet	4
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 december 2012 ...	6

Vid riksdagens slutbehandling av regeringens proposition En anpassad försvarsunderrättelseverksamhet tillkännagav riksdagen som sin mening vad försvarsutskottet anfört om ytterligare rättssäkerhets- och kontrollmekanismer (prop. 2006/07:63, bet. 2007/08:FöU15, rskr. 2007/08:266). Riksdagen anförde bland annat att regeringen en gång om året ska redovisa den granskning av verksamheten som bedrivits enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

I enlighet med riksdagens tillkännagivande lämnar regeringen denna skrivelse.

2 Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet regleras i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (signalspaningslagen) och i förordningen (2008:923) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Enligt signalspaningslagen får den myndighet som regeringen bestämmer, signalspaningsmyndigheten, inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning. Inhämningen får inte avse signaler mellan en avsändare och mottagare som båda befinner sig i Sverige.

Signaler får endast inhämtas för de ändamål som särskilt anges i lagen och endast efter inriktning av regeringen, Regeringskansliet och Försvarsmakten. Från och med den 1 januari 2013 får även Säkerhetspolisen och Rikskriminalpolisen rätt att inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (prop. 2011/12:179, bet. 2012/13:JuU7, rskr. 2012/13:61).

3 Granskning av signalspaningsverksamheten

3.1 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) är en nämndmyndighet under regeringen som har till uppgift att kontrollera försvarsunderrättelseverksamheten så att den bedrivs i enlighet med lagar och förordningar.

Siun är också kontrollmyndighet för den verksamhet som bedrivs enligt signalspaningslagen. I kontrollen av signalspaningen ska inspektionen särskilt granska sökbegrepp, förstöring och rapportering.

Vidare ska Siun på en enskilds begäran kontrollera om hans eller hennes meddelande har inhämtats i samband med signalspaning. Inspektionen råder även över de signaler som teleoperatörer ska lämna till samverkanspunkter enligt 6 kap. 19 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Detta innebär att signalspaningsmyndigheten, Försvarets radioanstalt, endast ska få tillgång till de signalbärare som det finns tillstånd för enligt signalspaningslagen. Siun fattar inga egna beslut i dessa frågor utan ska bara verkställa de tillståndsbeslut som meddelats av Försvarets underrättelsesdomstolen.

3.2 Granskningsverksamhet 2011

Kontrollverksamheten har under 2011 ökat i omfång i förhållande till 2010. Siun har 2011 genomfört 23 granskningar (10 stycken 2010) och 3 kontroller på enskildas begäran (7 stycken 2010) om den enskildes meddelanden har inhämtats vid signalspaning.

Under 2011 genomförde Siun 9 granskningar enligt signalspaningslagen. Dessa granskningar resulterade i en observation och tre påpekanden. Observationen ställdes till Försvarmakten rörande dess inriktande roll enligt 4 § signalspaningslagen. Påpekandena ställdes till Försvarets radioanstalt när det gäller förstöring och rapportering.

Enligt 10 a § signalspaningslagen är Siun skyldig att på begäran av en enskild kontrollera om hans eller hennes meddelanden har inhämtats i samband med signalspaning enligt signalspaningslagen, och om så är fallet, huruvida inhämtningen och behandlingen av inhämtade uppgifter har skett i enlighet med signalspaningslagen.

Under året har Siun utfört 3 kontroller på enskildas begäran enligt nämnda bestämmelse. Inget otillbörligt har framkommit vid dessa kontroller.

Resultaten av 2011 års kontrollverksamhet har inte lett till att Siun framfört några synpunkter eller förslag till åtgärder till regeringen eller överlämnat några ärenden till någon annan myndighet.

4 Slutsatser om signalspaning och personlig integritet

Eftersom Siuns verksamhet varit under uppbyggnad är det inte möjligt att på ett rättvisande sätt jämföra antalet granskningar mellan 2010 och 2011. Antalet genomförda granskningar motsvarar dock Siuns mål för 2011.

Myndigheten har under 2011, utöver samverkan med Regeringskansliet och försvarsunderrättelsemyndigheterna, även samverkat med Datainspektionen och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Denna samverkan har varit viktig för att utveckla myndighetens granskningsverksamhet. Regeringen kan konstatera att Siuns samarbete med berörda myndigheter har fungerat väl

och Siun har fått tillgång till den information som behövts för att lösa sina uppdrag. Skr. 2012/13:59

Under 2011 genomfördes 23 granskningar jämfört med 10 granskningar 2010. Av dessa 23 granskningar var 9 granskningar enligt signalspaningslagen. Av de 23 granskningar som Siun utfört resulterade 7 i påpekanden. Granskningen enligt signalspaningslagen resulterade i en observation och tre påpekanden. Relationen mellan antal påpekanden i förhållande till antalet genomförda granskningar kan inte bedömas. Orsaken är att det dels saknas historiska data i någon större omfattning genom att Siun endast bedrivit sin verksamhet sedan 2009, dels att granskningarna och påpekandena har olika inriktning.

Regeringen kan dock konstatera att Siuns granskningar och i förekommande fall påpekanden visar att systemet fungerar på det sätt regelverket föreskriver. Det är också av vikt att poängtera att Siun genom sin kontrollverksamhet inte har lämnat några synpunkter eller förslag till åtgärder till regeringen. Flera av de frågor som Siun tagit upp i sin granskning enligt signalspaningslagen berör områden där Försvarets radioanstalt redan vidtagit förbättringar eller där arbete i förbättringssyfte pågår. Regeringen anser vidare att det är viktigt med en fortsatt dialog mellan myndigheterna i dessa frågor.

Regeringen vill framhålla att de åtgärder som Försvarets radioanstalt vidtagit och planerar att vidta, bl.a. utifrån Siuns granskningar i syfte att förstärka integritetsskyddet i signalspaningsverksamheten, har bidragit till ett snabbare och effektivare genomförande av lagstiftningen i verksamheten.

Regeringen bedömer att Försvarets radioanstalt beaktar både den personliga integriteten och möjligheten att bedriva en effektiv försvarsunderrättelseverksamhet, vilket de har ålagts genom lagar och förordningar.

Samtidigt kan regeringen konstatera att arbetet med att värna den personliga integriteten vid signalspaning är ständigt pågående. Den granskningsverksamhet som Siun ska utföra innebär ett starkt skydd för att den personliga integriteten i samband med signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet uppnås i enlighet med riksdagens och regeringens intentioner och beslut.

Regeringen har tidigare bedömt att det finns behov av en fortsatt uppföljning av lagen och vill återigen framhålla att det är befogat att inom några år låta Siun genomföra en ny fördjupad uppföljning av lagstiftningens konsekvenser bland annat för enskildas integritet.

Försvarsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 december 2012

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Larsson, Hägglund, Carlsson, Borg, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt, Ek, Löf, Enström

Föredragande: statsrådet Enström

Regeringen beslutar skrivelse Integritetsskydd vid försvarsunderrättelseverksamhet